

БАЊАЛУЧКИ
ЦЕНТАР ЗА ЉУДСКА ПРАВА

Ime propisa: Konvencija protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka

Datum donošenja: 10. decembra 1984. godine

Donosilac: Ujedinjene nacije

KONVENCIJA PROTIV TORTURE I DRUGIH SUROVIH, NELJUDSKIH ILI PONIŽAVAJUĆIH KAZNI I POSTUPAKA

Države članice ove konvencije,

Smatrajući da je, u skladu s načelima Povelje Ujedinjenih naroda, priznavanje jednakih i neotuđivih prava svih članova ljudske porodice temelj slobode, pravde i mira u svijetu,

Smatrajući da ta prava proizilaze iz dostojanstva neodvojivog od ljudske osobe,

Smatrajući da su države članice dužne, na temelju Povelje, naročito člana 55, podsticati opšte i stvarno poštovanje prava čovjeka i osnovnih sloboda,

Vodeći računa o članu 5. Opšte deklaracije o pravima čovjeka te o članu 7. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, prema kojima niko ne može biti podvrgnut torturi, niti surovim, neljudskim ili ponižavajućim kaznama i postupcima,

Vodeć i računa, takođe, o Deklaraciji o zaštiti svih lica od torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni ili postupaka, koju je donijela Generalna skupština 9. decembra 1975,

U želji da povećaju uspješnost borbe protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni ili postupaka u cijelom svijetu,

Saglasile su se u ovome:

DIO I

Član 1.

1. U ovoj konvenciji izraz "tortura" označava svaki akt kojim se jednoj osobi namjerno nanosi bol ili teška tjelesna ili duševna patnja da bi se od te osobe ili neke treće osobe dobile obavještenje ili priznanja, ili da bi se ta osoba kaznila za djelo što ga je ona ili neka treća osoba počinila ili za čije je izvršenje osumnjičena, da bi se ta osoba zastrašila ili da bi se na nju izvršio pritisak, ili zbog bilo kojeg drugog razloga utemeljenog na bilo kojem obliku diskriminacije, ako ta bol ili te patnje nanosi službena osoba ili bilo koja

druga osoba koja djeluje u službenom svojstvu ili na njezin podsticaj ili s njezinim izričitim ili prećutnim pristankom. Taj se izraz ne odnosi na bol ili patnje koje su posljedica isključivo zakonskih sankcija, neodvojivih od tih sankcija, ili koje te sankcije uzrokuju.

2. Ovaj član ne utiče ni na koji međunarodni akt ni bilo koji unutrašnji zakon koji sadrži ili može sadržati odredbe šireg značaja.

Član 2.

1. Svaka država članica preuzima zakonske, administrativne, sudske ili druge uspješne mjere kako bi spriječila izvršenje akata torture na teritoriji pod svojom jurisdikcijom.
2. Kao opravdanje za torturu ne može se navoditi nikakva vanredna okolnost, bilo da je riječ o ratnom stanju ili opasnosti od rata, unutrašnjoj političkoj nestabilnosti ili bilo kojem drugom vanrednom stanju.
3. Kao opravdanje za torturu ne može se navoditi naredba neke pretpostavljene osobe ili organa vlasti.

Član 3.

1. Niti jedna država članica neće protjerati, vratiti niti izručiti osobu drugoj državi ako postoje ozbiljni razlozi za sumnju da može biti podvrgnuta torturi.
2. Da bi utvrdili postojanje takvih razloga, nadležni će organi voditi računa o svim relevantnim okolnostima, uključujući, eventualno postojanje niza sistemskih, ozbiljnih, očitih ili masovnih povreda prava čovjeka u toj državi.

Član 4.

1. Svaka država članica nastoji da se prema njezinom krivičnom pravu svi akti torture smatraju krivičnim djelima. Isti je slučaj i s pokušajem torture ili nekog drugog akta što ga je počinila neka osoba, a znači saučesništvo ili saizvršilaštvo u aktu torture.
2. Svaka država članica za ta krivična djela određuje odgovarajuće kazne, koje uzimaju u obzir njihovu težinu.

Član 5.

1. Svaka država članica preuzima potrebne mjere kako bi utvrdila svoju nadležnost za krivična djela spomenuta u članu 4. i to u ovim slučajevima:
 - a) kad je krivično djelo počinjeno na teritoriji pod jurisdikcijom spomenute države ili na avionima ili brodovima što su upisani u toj državi;
 - b) kad je navodni počinitelj krivičnog djela državljanin spomenute države;
 - c) kad je žrtva državljanin spomenute države i kad ona to smatra potrebnim.
2. Svaka država članica preuzima, takođe, potrebne mjere kako bi utvrdila svoju nadležnost za spomenuta krivična djela ako je navodni počinitelj tih djela na teritoriji pod njezinom jurisdikcijom, a spomenuta ga država ne izručuje, u skladu s članom 8, ni jednoj od država spomenutih u stavu 1. ovog člana.

3. Ova konvencija ne isključuje ničiju krivičnu nadležnost utemeljenu na unutrašnjem zakonodavstvu.

Član 6.

1. Ako smatra da okolnosti to opravdavaju, pošto razmotri obavještenja što ih ima, svaka država članica na teritoriji na kojoj se nalazi osoba za koju se sumnja da je počinila krivično djelo spomenuto u članu 4. osigurava hapšenje te osobe ili preduzima sve potrebne sudske mjere kako bi osigurala prisutnost te osobe. Hapšenje i mjere moraju biti u skladu sa zakonodavstvom spomenute države; one se mogu provoditi samo u roku potrebnom za pokretanje krivičnog gonjenja ili postupka za izručenje.
2. Spomenuta država bez odgađanja provodi prethodnu istragu radi utvrđivanja činjenica.
3. Svaka osoba uhapšena u skladu s tačkom 1. ovog člana može, bez odgode, stupiti u dodir s najbližim ovlaštenim predstavnikom države čije državljanstvo ima ili, ako je riječ o osobi bez državljanstva, s predstavnikom države u kojoj ima uobičajeno prebivalište.
4. Ako je država uhapsila osobu u skladu s odredbama ovog člana, o hapšenju i okolnostima kojima se ono opravdava odmah obavještava državu spomenute u stavu 1. člana 5. Država koja provodi prethodnu istragu spomenutu u stavu 2. ovog člana ubrzo o tome saopštava zaključke spomenutim državama i obavještava ih kane li obavljati svoju nadležnost.

Član 7.

1. Države članice na teritoriji pod svojom jurisdikcijom na kojoj je otkriven navodni počinilac krivičnog djela spomenutog u članu 4. ako ne izruči tog počinioaca, u slučajevima što su spomenuti u članu 5. podnosi predmet nadležnim organima kako bi proveli krivični postupak.
2. Ti organi donose odluku uz iste uslove kao i za svako drugo teško krivično djelo opšteg prava u skladu s pravnim propisima te države. U slučajevima što su spomenuti u stavu 2. člana 5. dokazna pravila koja se primjenjuju na gonjenje i na osudu ni na koji način ne mogu biti manje stroga od pravila koja se primjenjuju u slučajevima što su spomenuti u stavu 1. člana 5.
3. Svakoj osobi koju gone bilo za koje krivično djelo spomenuto u članu 4. jamči se pravo na pravedno postupanje u svim fazama postupka.

Član 8.

1. Krivična djela spomenuta u članu 4. automatski se unose u svaki ugovor o izručenju između država članica. Države članice obavezuju se da će ta krivična djela unijeti u svaki ugovor o izručenju što ga budu sklopile između sebe.
2. Ako jednoj državi članici koja izručenje uslovljava postojanjem ugovora, druga država članica, s kojom nije vezana ugovorom o izručenju, podnese zahtjev za izručenje, ona može ovu konvenciju smatrati pravnom osnovom za izručenje u vezi s tim krivičnim

- djelima. Izručenje ovisi o drugim uslovima što su predviđeni pravom zamoljene države.
3. Države članice koje izručenje ne uslovljavaju postojanjem ugovora međusobno priznaju spomenuta krivična djela kao slučajeve za izručenje u uslovima što su predviđeni pravom zamoljene države.
 4. Spomenuta krivična djela smatraju se, radi izručenja između država članica kao da su učinjena ne samo u mjestu njihova izvršenja nego i na teritoriji koja je pod jurisdikcijom država koje su dužne utvrditi svoju nadležnost prema stavu 1. člana 5.

Član 9.

1. Države članice pružaju jedna drugoj najširu moguću pravnu pomoć u svakom krivičnom postupku u vezi s krivičnim djelima što su spomenuta u članu 4. uključujući i dostavu svih dokaznih elemenata kojima raspolažu i koja su potrebna u vezi s postupkom.
2. Države članice izvršavaju svoje obaveze u skladu sa stavom 1. ovog člana prema svakom ugovoru o pravnoj pomoći koji može postojati između njih.

Član 10.

1. Svaka država članica brinuće se da upoznavanje i informisanje o zabrani torture bude sastavnim dijelom obrazovanja civilnog i vojnog osoblja zaduženog za primjenu zakona, medicinskog osoblja, vršioca javnih funkcija i ostalih osoba koje mogu na bilo koji način učestvovati u čuvanju ili saslušavanju neke uhapšene, pritvorene ili zatvorene osobe ili ponašanju prema nekoj uhapšenoj, pritvorenoj ili zatvorenoj osobi.
2. Svaka država članica unosi spomenutu zabranu u utvrđena pravila ili upustva u vezi s obavezama i dužnostima tih osoba.

Član 11.

Svaka država članica obavlja sistemski nadzor nad pravilima, upustvima, metodama i praksom saslušanja i nad odredbama u vezi s čuvanjem uhapšenih, pritvorenih ili zatvorenih osoba i postupanjem bilo na koji način s njima na nekoj teritoriji pod njezinom jurisdikcijom, radi sprječavanja svakog slučaja torture.

Član 12.

Svaka država članica brine se da nadležni organi, bez odgađanja, provedu nepristranu istragu svaki put kad postoje opravdani razlozi sumnje da je akt torture učinjen na nekoj teritoriji pod njezinom jurisdikcijom.

Član 13.

Svaka država članica osigurava svakoj osobi koja tvrdi da je bila podvrgnuta torturi na nekoj teritoriji pod njezinom jurisdikcijom pravo žalbe nadležnim organima spomenute države, koji će neodgodivo i nepristrano ispitati slučaj. Preduzet će se mjere za osiguranje

zaštite osobe koja se žalila i osobe kao svjedoka od svakog lošeg postupanja ili bilo kakvog zastrašivanja zbog podnesene žalbe ili bilo kakve date izjave.

Član 14.

1. Svaka država članica, u svom pravnom sistemu jamči žrtvi nekog akta torture pravo dobijanja naknade te pravedne i odgovarajuće odštete, uključujući sredstva potrebna za njenu što potpuniju rehabilitaciju. U slučaju smrti žrtve akta torture, osoba koja je izdržavala tu žrtvu polaže pravo na odštetu.
2. Ovaj član ne isključuje nikakvo pravo na obeštećenje koje bi imala žrtva ili bilo koja druga osoba u skladu s unutrašnjim zakonodavstvom.

Član 15.

Svaka država članica se brine da izjava za koju se dokaže da je dobijena torturom ne može biti navedena kao dokazni element u nekom postupku, osim protiv osobe optužene za torturu da bi se utvrdilo da je izjava data.

Član 16.

1. Svaka država članica obavezuje se da će zabraniti na teritoriji pod svojom jurisdikcijom primjenu drugih dokumenata o uvođenju surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni ili postupaka, koji nisu akti torture utvrđeni u članu 1. kad takve akte čini predstavnik javne funkcije ili neka druga osoba koja nastupa u službenom svojstvu, ili na njihovo poticanje ili s njihovim izričitim ili prećutnim pristankom. Posebno, obaveze navedene u članu 10., 11., 12. i 13. primjenjuju se tako što će pojam torture biti zamijenjen pojmom drugih oblika surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni ili postupaka.
2. Odredbe ove konvencije ne mogu biti nauštrb odredaba bilo koje međunarodne mjere ni unutrašnjeg zakona koji zabranjuje surove, neljudske ili ponižavajuće kazne ili postupke ili koji se odnose na izručenje ili protjerivanje.

DIO II.

Član 17.

1. Osnovaće se Komitet protiv torture (u nastavku teksta: Komitet), kojem su funkcije ovdje utvrđene. Komitet čini deset stručnjaka visokih moralnih kvaliteta kojima je kompetentnost na području prava čovjeka priznata i koji zasjedaju u ličnom svojstvu. Stručnjake biraju države članice, vodeći računa o pravednoj geografskoj zastupljenosti i važnosti učestvovanja u radu Komiteta nekih osoba s pravnim iskustvom.
2. Članovi Komiteta biraju se tajnim glasanjem prema popisu kandidata što ih odrede države članice. Svaka država članica može odrediti jednog kandidata, kojega bira među svojim državljanima. Države članice imaju na umu važnost činjenice da određeni kandidati budu istovremeno članovi Komiteta za prava čovjeka, osnovanog u skladu s Međunarodnim paktom o građanskim i političkim pravima, koji su spremni biti članovi

Komiteta protiv torture.

3. Članovi Komiteta biraju se na sastanku država članica koje saziva Generalni sekretar Ujedinjenih naroda, a održavaju se svake druge godine. Na tim sastancima, na kojima kvorum čine dvije trećine država članica, za članove Komiteta biraju se kandidati koji dobiju najveći broj glasova i apsolutnu većinu glasova predstavnika država članica koji su prisutni i koji glasaju.
4. Prvi izbori obaviće se najkasnije šest mjeseci nakon datuma stupanja na snagu ove konvencije. Najmanje četiri mjeseca prije datuma svakog izbora Generalni sekretar Ujedinjenih naroda šalje pismo državama članicama i poziva ih da podnesu svoje kandidature u roku od tri mjeseca. Generalni sekretar sastavlja popis prema abecednom redu svih tako određenih kandidata, navodeći države članice koje su ih odredile, i dostavlja ga državama članicama.
5. Članovi Komiteta biraju se na četiri godine. Oni se mogu ponovno izabrati budu li ponovno kandidovani. Međutim mandat za pet članova izabranih na prvim izborima prestaje nakon dvije godine. Neposredno nakon prvih izbora, imena tih pet članova izvlači žrijebom predsjednik sastanka spomenutog u stavu 3. ovog člana.
6. Ako neki član Komiteta premine, razriješi se funkcije ili bilo zbog kojeg razloga više ne bude u stanju obavljati svoje funkcije u Komitetu, država članica koja ga je odredila imenuje drugog stručnjaka - svog državljanina, koji ostaje u Komitetu za preostalo vrijeme mandata, uz rezervu odobrenja većine država članica. Smatra se da je to odobrenje dobijeno osim ako polovina država članica ili više od polovine njih ne iznese suprotno mišljenje u roku od šest sedmica od trenutka kada ih Generalni sekretar Ujedinjenih naroda obavijesti o predloženom imenovanju.
7. Države članice snose troškove članova Komiteta za razdoblje za koje obavljaju funkcije u njemu.

Član 18.

1. Komite bira svoju kancelariju za razdoblje od dvije godine. Članovi kancelarije mogu biti ponovo birani.
2. Komitet sam utvrđuje svoj poslovnik. Taj poslovnik treba, *inter alia*, sadržati naročito ove odredbe:
 - a) za kvorum je potrebna prisutnost šest članova;
 - b) odluke Komiteta donose se većinom glasova prisutnih članova.
3. Generalni sekretar Ujedinjenih naroda stavlja na raspolaganje Komitetu osoblje i prostorije koji su mu potrebni za uspješno obavljanje poslova koji su mu povjereni u skladu s ovom konvencijom.
4. Generalni sekretar Ujedinjenih naroda saziva prvi sastanak članova Komiteta. Nakon prvog sastanka, Komitet se sastaje u svim prilikama što su predviđene njegovim poslovnikom.
5. Države članice snose troškove održavanja sastanaka država članica i Komiteta, uključujući i plaćanje Ujedinjenim narodima svih troškova kao što su troškovi za osoblje i prostorije što će ih Ujedinjeni narodi angažovati u skladu sa stavom 3. ovog člana.

Član 19.

1. Države članice podnose Komitetu, posredstvom Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda, izvještaj o mjerama što su ih preduzele da bi ispunile svoje obaveze u skladu s ovom konvencijom, u roku od jedne godine, računajući od stupanja na snagu Konvencije za zainteresovanu državu članicu. Države članice podnose zatim dopunski izvještaj svake četiri godine o svim novim preduzetim mjerama i druge izvještaje koje Komitet zatraži.
2. Generalni sekretar Ujedinjenih naroda dostavlja izvještaj svim državama članicama.
3. Komitet razmatra svaki izvještaj i može davati uopštene komentare o izvještaju koje ocijeni potrebnima, a te komentare dostavlja svakoj zainteresiranoj državi članici. Ta država članica može Komitetu kao odgovor dostaviti sve primjedbe koje smatra korisnima.
4. Komitet može odlučiti da u godišnjem izvještaju što ga sastavlja prema članu 24. ponovi sve komentare koje je formulisao u skladu sa stavom 3. ovog člana, zajedno s primjedbama što su o tom pitanju dobijene od zainteresovane države članice. Ako zainteresovana država članica to zahtijeva, Komitet, takođe, može ponoviti izvještaj koji je podnio na temelju stava 1. ovog člana.

Član 20.

1. Ako Komitet primi vjerodostojne vijesti za koje mu se učini da sadrže pouzdana obavještenja o tome da se tortura sistemski primjenjuje na teritorije neke države članice, on poziva tu državu da sarađuje u razmatranju tih obavještenja i, u tu svrhu, da ga obavijesti o njezinim opaskama u vezi s tim pitanjem.
2. Vodeći računa o svim primjedbama što ih eventualno podnese zainteresovana država članica i o ostalim odgovarajućim obavještenjima koje ima, Komitet može, ako to smatra opravdanim, zadužiti jednog člana ili više svojih članova da provedu povjerljivu istragu i da o tome hitno podnesu izvještaj.
3. Ako se istraga provodi u skladu sa stavom 2. ovog člana, Komitet traži saradnju zainteresovane države članice. U dogovoru s tom državom članicom, u svrhu istrage, može se predvidjeti posjećivanje teritoriji te države.
4. Pošto razmotri zaključke koje mu član ili članovi podnesu u skladu sa stavom 2. ovog člana, Komitet te zaključke dostavlja zainteresovanoj državi članici, a i sve komentare i sugestije koje smatra umjesnim imajući na umu određenu situaciju.
5. Sva aktivnost Komiteta spomenuta u stavovima od 1. do 4. ovog člana povjerljiva je, a u svim etapama tog rada teži se postizanju saradnje s državom članicom. Kad završi rad u vezi s istragom vođenom u skladu sa stavom 2. i nakon konsultacije sa zainteresovanom državom članicom, Komitet može odlučiti da se u godišnji izvještaj što ga on sastavlja u skladu s članom 24. unese kratki izvještaj o rezultatima rada.

Član 21.

1. Svaka država članica ove konvencije može, u skladu s ovim članom, izjaviti u svakom času kako priznaje da je Komitet nadležan primati i razmatrati saopštenja u kojima

jedna država članica tvrdi da neka druga država članica ne ispunjava svoje obaveze na temelju ove konvencije. Ta se saopštenja mogu primati i razmatrati u skladu s ovim članom samo ako potiču od države članice koja je dala izjavu da priznaje, što se nje tiče, nadležnost Komiteta. Komitet ne prima nikakvo saopštenje koje se odnosi na državu članicu koja nije dala takvu izjavu. U nastavku teksta navodi se procedura što se primjenjuje u vezi sa saopštenjima koja se prime u skladu s ovim članom:

- (a) Ako država članica ove konvencije smatra da neka druga država, takođe članica konvencije, ne primjenjuje odredbe konvencije, može pismeno tu državu upozoriti na to pitanje. U roku od tri mjeseca, računajući od datuma primanja saopštenja, država kojoj je saopštenje upućeno dostaviće državi koja ga je uputila objašnjenje ili bilo koju drugu pismenu izjavu koja objašnjava pitanje i koja treba sadržavati što je moguće više obavještenja i što korisnije obavještenje o pravilima postupka i o pravnim lijekovima, bilo da su već korištena ili se koriste ili se tek mogu koristiti;
- (b) Ako u roku od šest mjeseci, računajući od datuma kad država kojoj je saopštenje upućeno primi to saopštenje, pitanje ne bude riješeno na zadovoljstvo obe zainteresovanih država članica, oni imaju pravo to pitanje podnijeti Komitetu. Po jedno se saopštenje upućuje Komitetu i drugoj zainteresiranoj državi;
- (c) Komitet može biti nadležan za predmet koji mu je podnesen u skladu s ovim članom samo pošto postane siguran da su svi raspoloživi unutrašnji pravni lijekovi iskorišteni i iscrpljeni, u skladu sa opštepriznatim načelima međunarodnog prava. To se pravilo ne primjenjuje u slučajevima u kojima žalbeni postupci prekoračuju razumne rokove ni u slučajevima u kojima je malo vjerovatno da će žalbeni postupci dati zadovoljenje osobi koja je žrtva kršenja ove konvencije;
- (d) Kad razmatra saopštenja predviđena ovim članom Komitet svoje sjednice održava iza zatvorenih vrata;
- (e) Pod rezervom odredbi alineje (c) Komitet stavlja svoje dobre usluge na raspolaganje zainteresovanim državama članicama kako bi postigle mirno rješenje pitanja utemeljno na poštovanju obaveza predviđenih ovom konvencijom. U tu svrhu Komitet može, ako to smatra potrebnim, osnovati ad hoc komisiju za pomirenje;
- (f) U svakom sporu koji mu je podnesen u skladu sa ovim članom Komitet može od zainteresovanih država članica navedenih u alinije (b) zatražiti da mu dostave sva odgovarajuća obavještenja;
- (g) Zainteresovane države članice, navedene u alinije (b) imaju pravo biti zastupane dok Komitet razmatra predmet i davati primjedbe, usmeno ili pismeno ili u jednom i u drugom obliku;
- (h) Komitet mora podnijeti izvještaj u roku od dvanaest mjeseci, računajući od dana kad primi saopštenje navedeno u aliniji (b);
 - i. ako se moglo rješenje naći u skladu s odredbama alineje (e), Komitet se u svom izvještaju ograničava na kratko iznošenje činjenica i postignutog rješenja;
 - ii. ako se rješenje nije moglo naći u skladu s odredbama alineje (e), Komitet se u svom izvještaju ograničava na kratko iznošenje činjenica;

tekst pisanih primjedaba i zapisnik o usmenim primjedbama što su ih iznijele zainteresovane države članice dodaju se izvještaju. Za svaki predmet dostavlja se izvještaj zainteresovanim državama članicama.

2. Odredbe ovog člana stupaju na snagu kad pet država članica ove konvencije daju izjavu predviđenu stavom 1. ovog člana. Tu izjavu država članica polaže kod Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda, koji njene kopije šalje drugim državama članicama. Izjava se može opozvati u svakom času saopštenjem Generalnom skeretaru. Opoziv izjave ne utiče na razmatranje ni jednog pitanja koje je predmet saopštenja što je već dostavljeno u skladu sa ovim članom; nikakvo drugo saopštenje neke države članice neće se primiti u skladu s ovim članom nakon što Generalni sekretar primi saopštenje o opozivu izjave, osim ako zainteresovana država članica ne da novu izjavu.

Član 22.

1. Svaka država članica ove konvencije može, u skladu s ovim članom, izjaviti, u svakom času, kako priznaje da je Komitet nadležan primati i razmatrati saopštenja što ih je dostavio pojedinac ili su dostavljena za pojedinca koji je pod njezinom jurisdikcijom i koji tvrdi da je žrtva kršenja odredaba Konvencije od neke države članice. Komitet ne prima nikakvo saopštenje koje se odnosi na državu članicu koja nije dala takvu izjavu.
2. Komitet proglašava neprihvatljivim svako saopštenje podneseno u skladu s ovim članom, koje je anonimno ili za koje on smatra da znači zloupotrebu prava na podnošenje takvih saopštenja ili da je nespojivo s odredbama ove konvencije.
3. Pod rezervom odredbi stava 2, svako saopštenje koje je podneseno u skladu s ovim članom Komitet upućuje državi članici ove konvencije koja je dala izjavu u skladu sa stavom 1, a navodno prekršila neku odredbu Konvencije. U roku sljedećih šest mjeseci država podnosi Komitetu pisana obavještenja ili izjave u kojima se objašnjavaju pitanja i navodi, u slučaju potrebe, mjere koje bi ona mogla poduzeti za poboljšanje situacije.
4. Komitet razmatra saopštenja koja je primio u skladu s ovim članom, vodeći računa o svim informacijama što su mu podnijeli pojedinci ili su podnesene za pojedince ili su ih podnijele zainteresovane države članice.
5. Komitet neće razmatrati ni jedno saopštenje pojedinca u skladu s ovim članom, a da se prethodno ne uvjeri u ovo:
 - (a) da to pitanje nije razmatrano i da se ne razmatra pred nekom drugom međunarodnom instancom nadležnom za istragu ili rješavanje spora;
 - (b) da je pojedinac iscrpio sva unutrašnja raspoloživa sredstva. To pravilo ne primjenjuje se ako žalbeni postupci premašuju razumne rokove ili ako je malo vjerovatno da će oni dati zadovoljenje pojedincu koji je žrtva kršenja ove konvencije.
6. Kad razmatra saopštenja predviđena u ovom članu, Komitet održava sjednice iza zatvorenih vrata.
7. Komitet saopštava svoje konstatacije zainteresovanoj državi članici i pojedincu.

8. Odredbe ovog člana stupaju na snagu kad pet država članica ove konvencije daju izjavu predviđenu u stavu 1. ovog člana. Država članica polaže tu izjavu kod Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda, koji njene kopije dostavlja ostalim državama članicama. Izjava se može opozvati u svakom času saopštenjem Generalnom sekretaru. Opoziv neće biti na uštrb razmatranja ni jednog pitanja koje je predmetom saopštenja što je već dostavljeno u skladu s ovim članom; nikakvo drugo saopštenje što ga dostavi pojedinac ili je dostavljeno za pojedinca neće biti primljeno u skladu s ovim članom nakon što Generalni sekretar primi saopštenje o opozivu izjave, osim ako zainteresovana država članica ne da novu izjavu.

Član 23.

Članovi Komiteta i članovi ad hoc komisije za pomirenje koji bi mogli biti imenovani u skladu sa alinejom (e) stava 1. člana 21. imaju pravo na olakšice, povlastice i izuzeća priznata stručnjacima u službi Ujedinjenih naroda, kao što su navedena u odgovarajućim dijelovima Konvencije o privilegijama i imunitetima Ujedinjenih naroda.

Član 24.

Komitet podnosi državama članicama i Generalnoj skupštini Ujedinjenih naroda godišnji izvještaj o aktivnostima koje će preduzeti u svrhe primjene ove konvencije.

DIO III

Član 25.

1. Ova konvencije je otvorena za potpisivanje svim državama.
2. Ova konvencija podliježe ratifikaciji. Ratifikacijske isprave bit će položene kod Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda.

Član 26.

Sve države mogu pristupiti ovoj konvenciji. Pristupa se polaganjem isprave o pristupanju kod Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda.

Član 27.

1. Ova konvencija stupa na snagu tridesetog dana od dana polaganja kod Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda dvadesete isprave o ratifikaciji ili o pristupanju.
2. Za svaku državu koja ratifikuje ovu konvenciju ili joj pristupi nakon polaganja dvadesete isprave o ratifikaciji ili o pristupanju, Konvencija stupa na snagu trećeg dana od datuma kad ta država položi svoju ispravu o ratifikaciji ili pristupanju.

Član 28.

1. Svaka država će moći, u času kad potpiše ili ratifikuje ovu konvenciju ili joj pristupi, izjaviti da ne priznaje nadležnost datu Komitetu u skladu sa članom 20.
2. Svaka država članica koja formuliše rezervu u skladu s odredbama stava 1. ovog člana, moći će u svakom času opozvati tu rezervu saopštenjem Generalnom sekretaru Ujedinjenih naroda.

Član 29.

1. Svaka država članica ove konvencije može predložiti amandman i svoj prijedlog podnijeti Generalnom sekretaru Ujedinjenih naroda. Generalni sekretar saopštava prijedlog amandmana državama članicama tražeći od njih da mu saopšte prihvataju li organizovanje konferencije država članica radi razmatranja prijedloga i njegovog stavljanja na glasanje. Ako se za četiri mjeseca od datuma takva saopštenja najmanje jedna trećina država članica izjasni za održavanje te konferencije, Generalni sekretar organizira konferenciju pod pokroviteljstvom Ujedinjenih naroda. Svaki amandman što ga donese većina država članica koje prisustvuju konferenciji i koje glasaju, Generalni sekretar će podnijeti na prihvatanje svim državama članicama.
2. Amandman usvojen prema odredbama stava 1. ovog člana stupa na snagu kad dvije trećine država članica ove konvencije obavijeste Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda da su ga prihvatile u skladu s postupkom predviđenim njihovim ustavom.
3. Kad stupe na snagu, amandmani obavezuju države članice koje ih prihvate, pri čemu ostale države članice ostaju vezane odredbama ove konvencije i svim prethodnim amandmanima što su ih prihvatile.

Član 30.

1. Svaki spor između dvije ili više država članica u vezi s tumačenjem ili primjenom ove konvencije koji se ne može riješiti pregovorima podnosi se arbitraži na zahtjev jedne od tih država. Ako za šest mjeseci od datuma zahtjeva za arbitražu strane ne postignu sporazum o organizovanju arbitraže, svaka od njih može podnijeti spor pred Međunarodnim sudom pravde, podnoseći žalbu u skladu sa Statutom Suda.
2. Svaka država može, u času kad potpiše ili ratifikuje ovu konvenciju, ili joj pristupi, izjaviti da se ne smatra vezanom odredbama stava 1. ovog člana. Ostale države članice neće biti vezane tim odredbama ni prema kojoj državi članici koja formuliše takvu rezervu.
3. Svaka država članica koja formuliše rezervu u skladu s odredbama tačke 2. ovog člana, moći će u svakom času opozvati tu rezervu saopštenjem Generalnom sekretaru Ujedinjenih naroda.

Član 31.

1. Država članica može otkazati ovu konvenciju pisanim saopštenjem Generalnom

- sekretaru Ujedinjenih naroda. Otkaz ima pravno dejstvo jednu godinu nakon dana kad Generalni sekretar primi saopštenje.
2. Takav otkaz ne oslobađa državu članicu obaveza koje ima u skladu s ovom konvencijom u vezi sa svakim aktom ili svakim propustom što ga počini prije dana kad otkaz proizvede pravno dejstvo. Otkaz nije prepreka za nastavak razmatranja svakog pitanja koje je već bilo izneseno pred Komitetom na dan kad je otkaz postao pravovaljanim.
 3. Nakon dana kad otkaz neke države članice proizvede pravni učinak, Komitet ne razmatra ni jedno novo pitanje u vezi s tom državom.

Član 32.

Generalni sekretar Ujedinjenih naroda saopštava svim državama članicama Ujedinjenih naroda i svim državama koje potpišu ovu konvenciju ili joj pristupe:

- (a) potpise, ratifikacije i pristupanja primljene u skladu sa članovima 25. i 26.;
- (b) datum stupanja na snagu Konvencije u skladu sa članom 27. i datum stupanja na snagu svakog amandmana u skladu s članom 29;
- (c) otkaze primljene u skladu s članom 31.

Član 33.

1. Ova konvencija, čiji su tekstovi na arapskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku jednako vjerodostojni, bit će priložena kod Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda.
2. Generalni sekretar Ujedinjenih naroda dostaviće po jednu propisno ovjerenu kopiju ove konvencije svim državama.